

ARHIV DRUŽBOSLOVNIH PODATKOV

Analiziraj podatke! Deli raziskavo! Prispevaj k znanosti!

Skupnostna znanost – eden od stebrov odprte znanosti

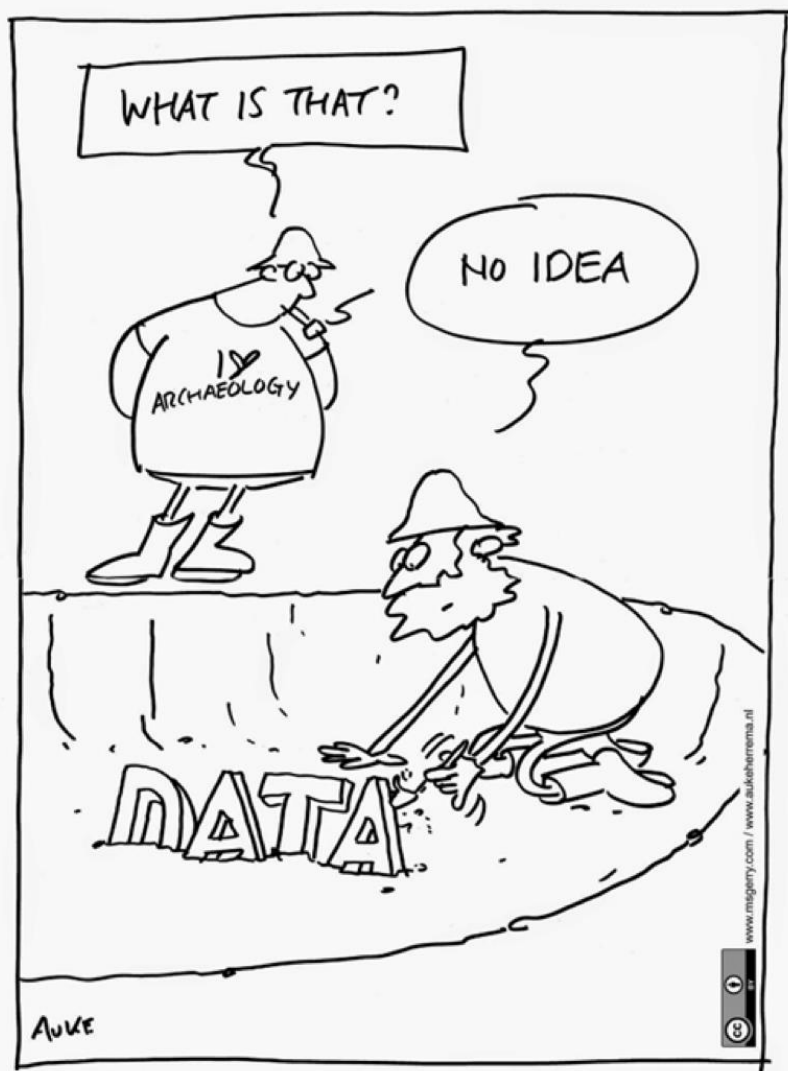
Predavanje za Mrežo SUTŽO

ADP, Univerza v Ljubljani, 20. 10. 2022

dr. Sonja Bezjak

Vsebina

DATA FOR FUTURE GENERATIONS

1. O ADP
2. Kaj so raziskovalni podatki
3. Občansko raziskovanje
4. Priložnosti za sodelovanje

Arhiv družboslovnih podatkov

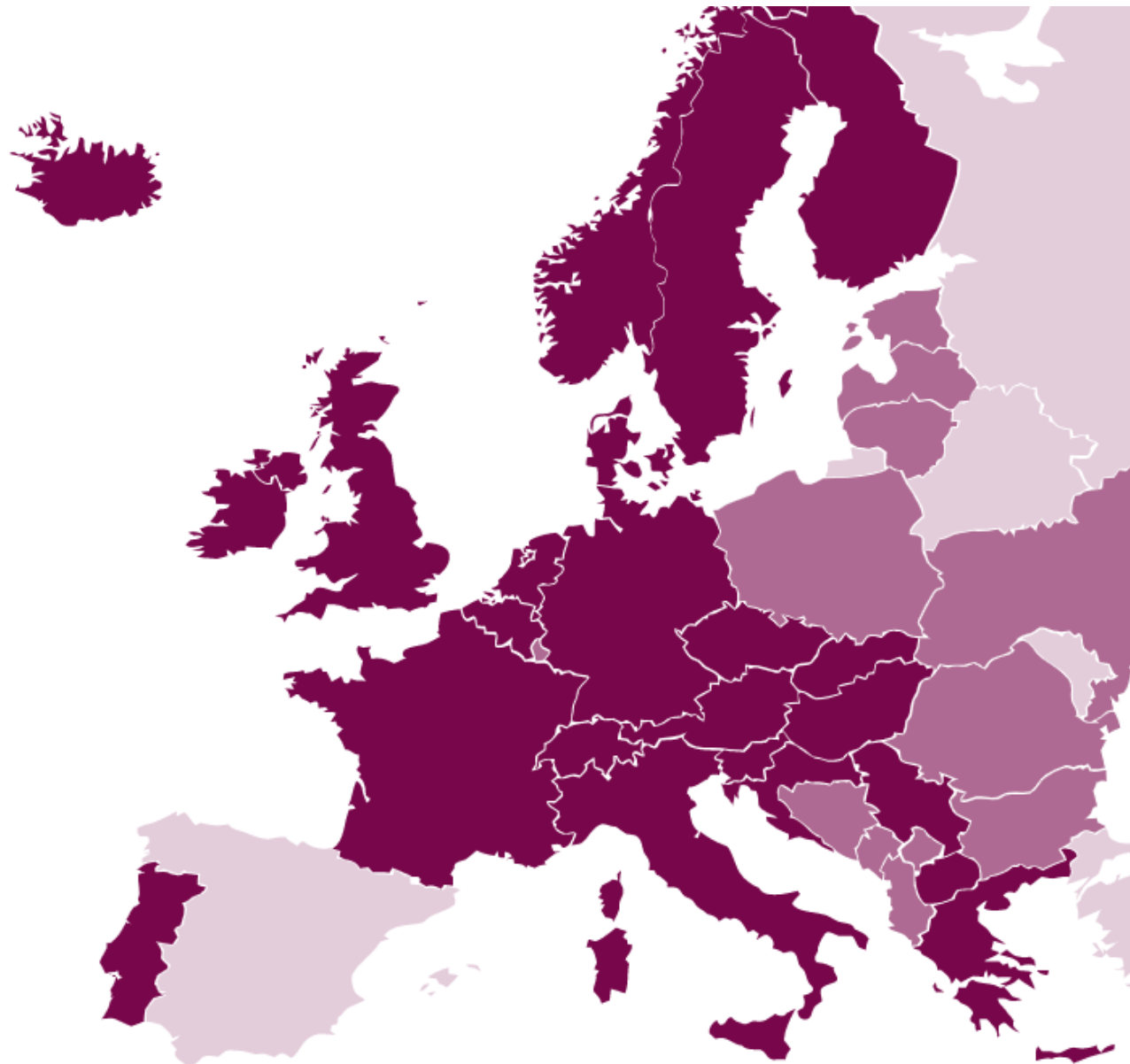
- Ustanovljen 1997 – praznujemo 25 let
- **Nacionalno podatkovno središče za družboslovje**
- Dajalci podatkov iz različnih univerz, raziskovalnih inštitutov, agencij idr.
- 600 družboslovnih raziskav (+150 samo z metapodatki)
- Raziskave iz kataloga ADP segajo v 70 leta: npr. Raziskava o porabi časa, 1966; Anketa o masovnih komunikacijskih sredstvih, 1962
- cca. 500 registriranih uporabnikov letno
- Status - zaupanja vreden arhiv
- član [CESSDA ERIC](#)
- [različni mednarodni projekti](#)

The CESSDA Consortium

- Members (22) / Observers (1)
- Partners (12)

The CESSDA Consortium is currently composed of 22 member countries and one observer. Several European countries are in the process of becoming a CESSDA member or observer. CESSDA also has partners in a number of countries outside of the consortium.

CROSSDA
Croatian Social Science Data
Archive

AUSSDA
The Austrian Social Science
Data Archive

FSD
Finnish Social Science Data
Archive

UKDS
UK Data Service

UK Data Service

Poslanstvo ADP

1. Izbor kakovostnih podatkov
2. Arhiviranje
3. Objava podatkov
4. Dostop do podatkov

Poslanstvo dolgotrajne digitalne hrambe ADP je trajnostno zasnovano **zagotavljanje in promocija ciljnim uporabnikom namenjenih storitev prevzema, shranjevanja in dostopa do kakovostnih in za različne namene uporabnih raziskovalnih podatkov.**

ADP dolgotrajno hrani **raziskovalne podatke, zanimive za družboslovne analize, s poudarkom na problemih, povezanih s slovensko družbo ali sicer pomembnih za slovensko družbo in družboslovje ne glede na geografske meje.**

<https://www.adp.fdv.uni-lj.si/spoznaj/adp/poslanstvo/>

PUBLICATIONS AND DATA

ARHIV DRUŽBOSLOVNIH PODATKOV

Analiziraj podatke! Deli raziskavo! Prispevaj k znanosti!

UPORABI PODATKE PREDAJ RAZISKAVO USPOSOBI SE SPOZNAJ ADP

KAKO DO PODATKOV?

POIŠČI →

REGISTRIRAJ SE

→ ANALIZIRAJ

KAKO PREDATI PODATKE?

EVIDENTIRAJ →

PRIPRAVI

→ PREDAJ

Katalog ADP

Seznam raziskav po:

[Šifri raziskave](#)
[Serijah](#)
[Vsebinskih
področjih](#)
[Dajalcih](#)
[Letu izdelave](#)
[Letu objave](#)
[Avtorjih](#)
[Mednarodnih
raziskavah](#)

Katalog ADP

KATALOG ADP

Datum zadnje spremembe kataloga: 13.10.2022

Za iskanje raziskav v katalogu ADP sta na voljo dve možnost:

- Po katalogu ADP lahko brskate s pomočjo seznamov v meniju na levi
- Za napredno iskanje uporabite orodje [Nesstar](#)

Seznam raziskav po šifri raziskave

ID raziskave	Naslov raziskave, vsebinska področja	Dostop
--------------	--------------------------------------	--------

INFES15

Inovativne oblike bivalnih okolij za starejše ljudi v Sloveniji, 2015

vsebinsko področje: BIVALNE RAZMERE IN NAČRTOVANJE RABE PROSTORA, BIVALNE RAZMERE IN NAČRTOVANJE RABE PROSTORA - Bivalne razmere, izdelal: UIRS

POSTAR12

Ugotavljanje potreb starejših na območju Mestne občine Ljubljana, 2012

vsebinsko področje: DRUŽBENA SLOJEVITOST IN SKUPINE - ostareli, DRUŽBENA SLOJEVITOST IN SKUPINE, izdelal: FSD

Podatkovna objava v ADP

Katalog ADP / / infes15

INOVATIVNE OBLIKE BIVALNIH OKOLIJ ZA STAREJŠE LJUDI V SLOVENIJI, 2015

Opis raziskave

Opis podatkov

Spremna gradiva

Pregledovalnik Nesstar

Osnovne informacije o raziskavi

ADP - IDNo: INFES15

DOI: https://doi.org/10.17898/ADP_INFES15_V1

Glavni avtor(ji):

Kerbler, Boštjan
Filipovič Hrast, Maša
Mandič, Srna
Sendi, Richard
Černič Mali, Barbara
Mrzel, Maja

[Ostali \(strokovni\) sodelavci »](#)

Izdelal datoteko podatkov:

UIRS - Urbanistični inštitut RS

CPDB - Center za proučevanje družbene blaginje, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani

Kraj; datum:

Ljubljana, Slovenija; 2019

Finančna podpora:

Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije

POGOJI UPORABE:

Licenca Creative Commons Priznanje avtorstva +
Nekomercialno

OPOMBA: Raziskovalec je predal novo datoteko, v katero je vključil dodatno utež (w2), medtem, ko so ostale spremenljivke ostale nespremenjene. = Researcher deposited a new version of the data file containing additional weight (w2), while all other variables remained unchanged.

 [snemi podatke | opis](#)

[združen opis raziskave](#)

STATUS RAZISKAVE

4 - Polni opis raziskave in kodima knjiga spremenljivk s polnim besedilom vprašanj.

KATEGORIJA RAZISKAVE

8 - teoretsko ali praktično pomembne raziskave, zapolnjujejo raziskovalno praznino ali imajo široko uporabnost za več praktičnih problemov, imajo dolgoročno vrednost za znanost

Podatkovna objava v ADP

Katalog ADP / / infes15

INOVATIVNE OBLIKE BIVALNIH OKOLIJ ZA STAREJŠE LJUDI V SLOVENIJI, 2015

[Opis raziskave](#) [Opis podatkov](#) [Spremnata gradiva](#) [Pregledovalnik Nesstar](#)

Gradiva o izvedbi raziskave

1. Kerbler, Boštjan et al. (2015). INFES15 - TELEFONSKA ANKETA: Inovativne oblike bivalnih okolij za starejše ljudi v Sloveniji [Vprašalnik].
2. Arhiv družboslovnih podatkov (2019). INFES15 - Inovativne oblike bivalnih okolij za starejše v Sloveniji, 2015. Sintaksa za šumnike [Datoteka programa v SPSS].

Rezultati raziskave

1. Broder, Živa (2015). INFES15 - TELEFONSKA ANKETA: Inovativne oblike bivalnih okolij za starejše ljudi v Sloveniji. Rezultati anketiranja.

Povezane objave

1. Sendi, Richard et al. (2003). Stanovanjske potrebe upokojencev in drugih starejših oseb.
2. Kerbler, Boštjan et al. (2016). Attachment and satisfaction of elderly people with their housing and living environment = Navezanost starejših ljudi na stanovanje in bivalno okolje in zadovoljstvo z njima.
3. Kerbler, Boštjan in Sendi, Richard (2018). Bivanje starejših v lastniških stanovanjih v Sloveniji.
4. Kerbler, Boštjan in Filipovič Hrast, Maša (2017). Oskrba in pomoč za starejše na domu.
5. Kerbler, Boštjan, Sendi, Richard in Filipovič Hrast, Maša (2017). The relationship of the elderly toward their home and living environment.
6. Filipovič Hrast, Maša et al. (2019). Moving House and Housing Preferences in Older Age in Slovenia.
7. Sendi, Richard, Filipovič Hrast, Maša in Kerbler, Boštjan (2018). Asset-based welfare: is housing equity release a viable option for pensioners in Slovenia.
8. Sendi, Richard, Kerbler, Boštjan in Filipovič Hrast, Maša (2017). Housing as a potential welfare asset during old age: examining the relevance of the notion in the case of Slovenia.
9. Filipovič Hrast, Maša et al. (2016). Moving house in old age and acceptability of different housing options.

POGOJI UPORABE:

Licenca Creative Commons Priznanje avtorstva + Nekomercialno

OPOMBA: Raziskovalec je predal novo datoteko, v katero je vključil dodatno utež (w2), medtem, ko so ostale spremenljivke ostale nespremenjene. = Researcher deposited a new version of the data file containing additional weight (w2), while all other variables remained unchanged.

[snemi podatke | opis](#)

[združen opis raziskave](#)

STATUS RAZISKAVE

4 - Polni opis raziskave in kodima knjiga spremenljivk s polnim besedilom vprašanj.

KATEGORIJA RAZISKAVE

8 - teoretsko ali praktično pomembne raziskave, zapolnjujejo raziskovalno praznino ali imajo široko uporabnost za več praktičnih problemov, imajo dolgoročno vrednost za znanost

Spremno gradivo

3 / 14 | — 90% + | 📄 🔍

Spoštovani!

Opravljam anketo Urbanističnega inštituta Republike Slovenije in Fakultete za družbene vede. Nanaša se na stanovanja in bivanje starejših ljudi v Sloveniji. Anketa je anonimna in traja približno 15 minut. Prosimo vas, če si lahko vzamete čas za sodelovanje v anketi. Vaši odgovori lahko namreč pomembno pripomorejo k temu, da bodo v prihodnje pri načrtovanjih bolj kot doslej upoštewane želje starejših ljudi glede bivanja.

NAJPREJ VAM BOMO ZASTAVILI NEKAJ VPRAŠANJ O VAŠIH BIVALNIH RAZMERAH.

Q1. ALI ŽIVITE ...

- 1 – V LASTNI HIŠI → preskok na vprašanje Q5
- 2 – V LASTNEM STANOVANJU → preskok na vprašanje Q3
- 3 – V NAJEMNEM STANOVANJU
- 4 – V NAJETI HIŠI → po zastavljenem vprašanju Q2 preskok na Q5
- 5 – V NAJETI SOBI
- 6 – V STANOVANJU ALI HIŠI PRI SORODNIKI, PRIJATELJIH → preskok na vprašanje Q3
- 7 – V POSEBNEM OSKRBOVANEM STANOVANJU ZA STAREJŠE → preskok na vprašanje Q3
- 8 – DRUGO: _____ → preskok na vprašanje Q5
- 9 – ne vem, brez odgovora

Opomba anketarju: Anketar naj si zapomni, ali je anketiranec odgovoril, ali živi v hiši ali stanovanju/sobi. V nadaljevanju naj pri vprašanih, pri katerih ima navedeno »vaše stanovanje oziroma hiša«, uporabi ustrezen izraz.

Q2. ZA KATERO VRSTO NAJEMA GRE? ALI GRE ZA ...

- 1 – NEPROFITNI NAJEM
- 2 – PROFITNI/ZASEBNI NAJEM
- 3 – ne vem, brez odgovora

Q3. V KATEREM NADSTROPJU ŽIVITE?

- _____ nadstropju
- 99 – ne vem, brez odgovora

Opomba anketarju: Če anketiranec odgovori, da živi v pritličju, naj anketar zapiše 0.

Q4. ALI JE V ZGRADBI DVIGALO?

- 1 – DA
- 2 – NE
- 3 – ne vem, brez odgovora

Q5. KOLIKO KVADRATNIH METROV MERI VAŠE STANOVANJE OZIROMA HIŠA?

- _____ m²
- 999 – ne vem, brez odgovora

Q6. KOLIKŠNO JE ŠTEVILO SOB V STANOVANJU OZIROMA HIŠI?

- _____ sob
- 99 – ne vem, brez odgovora

Opomba anketarju: Po potrebi se doda pojasnilo: Med sobe ne štejemo kuhinje, kopalnice, shrambe in hodnika. Garsonjera se šteje kot pol (0,5) sobe.

Q7. KOLIKO ČLANOV ŠTEJE VAŠE GOSPODINSTVO, VKLJUČNO Z VAMI?

Q8. V KAKŠNEM GOSPODINSTVU ŽIVITE? ALI ŽIVITE ...

- 1 – SAMI
- 2 – S PARTNERJEM/PARTNERKO
- 3 – S PARTNERJEM/PARTNERKO IN OTROKI
- 4 – BREZ PARTNERJA/PARTNERKE, Vendar z otroki
- 5 – V VEČGENERACIJSKI DRUŽINI Z OTROKI IN VNUKI
- 6 – DRUGO: _____
- 7 – ne vem, brez odgovora

Opomba anketarju: Če je anketiranec pri vprašanju Q7 odgovoril, da je v gospodinstvu ena (1) oseba, mu vprašanja Q8 ni treba zastavljati. Anketar pri vprašanju Q8 avtomatično označi prvi odgovor (1 – živim sam). Če anketiranec pri vprašanju Q7 navede, da živi v gospodinstvu dve osebi ali več, potem pri vprašanju Q8 prvega odgovora (1 – živim sam) sploh ni treba navajati.

Q9. KOLIKO LET ŽE PREBIVATE V TEM STANOVANJU/HIŠI?

- _____ let
- 99 – ne vem, brez odgovora

Opomba anketarju: Če je manj kot eno leto, se vpiše 1.

Q10. ALI VAŠI NAJBLIŽJI SORODNIKI, NA KATERE SE LAHKO OBRNETE, ČE POTREBUJETE POMOČ, ŽIVLJO ...

- 1 – V ISTEM GOSPODINSTVU
- 2 – V ISTI ZGRADBI, Vendar v drugem gospodinstvu
- 3 – V ISTI SOSESKI OZIROMA VASI
- 4 – DRUGJE – koliko kilometrov so od vas oddaljeni najbližji sorodniki: _____ km
- 5 – NIMAM BLIŽNJIH SORODNIKOV
- 6 – ne vem, brez odgovora

Q11. NAVEDLI VAM BOMO NEKAJ RAZLIČNIH DEJAVNOSTI, OPRAVIL, VI PA ZA VSAKO OD NJIH POVEJTE, ALI PRI OPRAVLJANJU TE DEJAVNOSTI OZIROMA OPRAVILA POTREBUJETE POMOČ, ALI LAHKO TO OPRAVITE SAMI.

(A) OBISKOVANJE DEJAVNOSTI, SREČANJ, HOBIJEV

- 1 – POTREBUJEM POMOČ
- 2 – NE POTREBUJEM POMOČI
- 3 – ne vem, brez odgovora

KDO VAM PRI TEM POMAGA?

- 1 – PARTNER
- 2 – DRUG DRUŽINSKI ČLAN/SORODNIK
- 3 – PRIJATELJ
- 4 – SOSED
- 5 – PONUDNIK STORITEV, ORGANIZACIJA (npr. socialna oskrbovalka, prtonažna sestra itd.)
- 6 – NEKDO DRUG
- 7 – ne vem, brez odgovora

(B) ORGANIZIRANJE OBISKOV (NPR. PRI ZDRAVNIKU)

- 1 – POTREBUJEM POMOČ
- 2 – NE POTREBUJEM POMOČI
- 3 – ne vem, brez odgovora

Podatkovna objava v ADP

Kako citiram to RAZISKAVO?

Kerbler, B., Filipovič Hrast, M., Mandič, S., Sendi, R., Černič Mali, B. in Mrzel, M. (2019). *Inovativne oblike bivalnih okolij za starejše ljudi v Sloveniji, 2015* [Podatkovna datoteka]. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Arhiv družboslovnih podatkov. ADP - IDNo: INFES15. https://doi.org/10.17898/ADP_INFES15_V1

Cobiss tip: 2.20

Datum prve podatkovne objave: 2019

COBISS.SI Baze podatkov Novo iskanje

Iskanje > Rezultati (1) > Zadelek

VSE knjižnice (vzajemna bibliografsko-kataložna baza podatkov COBIB.SI)

1. Medk. izp. Celotno besedilo Osebn. bibl. Stevilo izposoj

Osnovni podatki Podrobni podatki

@ **Inovativne oblike bivalnih okolij za starejše ljudi v Sloveniji [Elektronski vir] : monitoring activities : spremljanje dejavnosti**
Kerbler, Boštjan Kefo ...

V svetu so uveljavljeni raznoliki modeli stanovanjske oskrbe za starejše. V Sloveniji imamo tudi nekaj primerov lokalnih dobrih praks na področju zagotavljanja storitev za starejše. Vendar pa moramo ... [več](#)

Vrsta gradiva - elektronski vir ; neleposlovje za odrasle
Založništvo in izdava - Ljubljana : Fakulteta za družbene vede, Arhiv družboslovnih podatkov, 2018
Jezik - slovenski
COBISS.SI-ID - 2872515
Povezava(-e):
<http://www.adp.fdv.uni-lj.si/opisi/infes15.xml>

Išči dalje

Avtor
Kerbler, Boštjan Kefo | Filipovič Hrast, Maša, 1977- | Mandič, Srna | Sendi, Richard | Černič Mali, Barbara | Mrzel, Maja | Broder, Živa | Uhan, Samo

Teme
Slovenija | stanovanja | starejši ljudje | bivalno okolje | housing | elderly people | living environment

Katalog podatkov CESSDA

Consortium of European Social Science Data Archives

Filter summary

Reset filters

Clear search

▼ Topic

× Elderly (256)

× Elderly - Social stratification and groupings (65)

► Collection years

► Country

► Publisher

321 studies found in English from a total of 42551

About

User Guide

REST API

Results per page

30

Sort by

Relevance

<

1

2

3

4

...

>

Situation of Old People in North Rhine-Westphalia (Private Households)

DIVO, Frankfurt

Residential and life situation of old people in private households. Topics: Residential furnishings and size of residence; satisfaction with residential area; amount of rent; frequency of contact with the children and other social relations; annual vacation and vacation destination; club membership and offices taken on; attitude to old people's homes; concepts of an old people's home into which one would be willing to move; daily activities; general condition of health and age complaints;...

▼ Read more

Study description available in:

DE

EN

Access data

The Social Situation of Older Women Living Alone in Large Cities in the Federal Republic of Germany

Blume, Otto (Institut für Sozialforschung und Gesellschaftspolitik, Köln);

Nägele, Gerhard (Institut für Sozialforschung und Gesellschaftspolitik, Köln);

Plum, Wolfgang (Institut für Sozialforschung und Gesellschaftspolitik, Köln)

The housing situation as well as the extent of isolation and loneliness of older women living alone in selected large cities in the FRG. Topics: Housing conditions; residence furnishings; size of residence; rent costs and housing benefit; satisfaction with residence; length and evaluation of life alone; reasons for moves; actual and desired contacts with children and neighbors; evaluation of social contacts; contacts with young people; assistance from friends or family members in household;...

▼ Read more

Study description available in:

DE

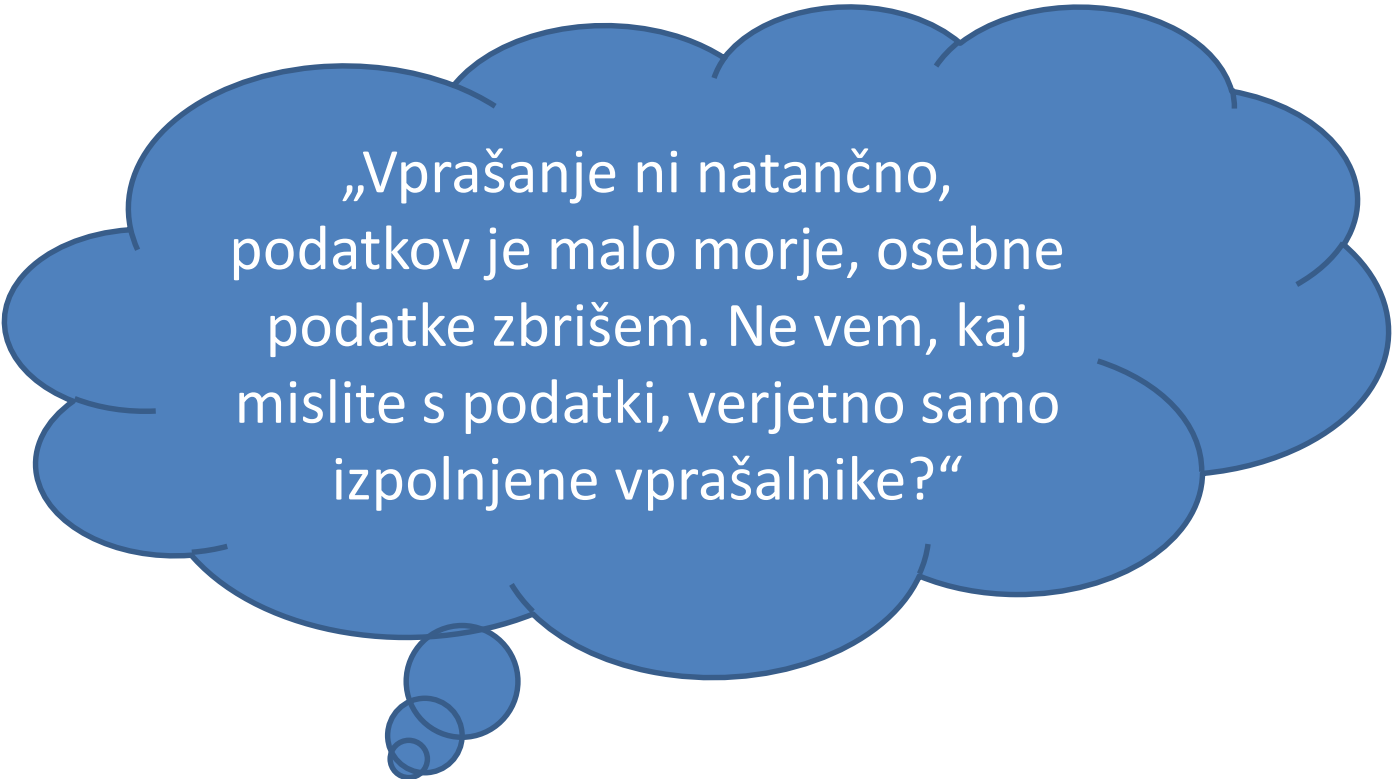
EN

Access data

<https://datacatalogue.CESSDA.eu/>

Kaj so podatki?

„Vprašanje ni natančno, podatkov je malo morje, osebne podatke zbrišem. Ne vem, kaj mislite s podatki, verjetno samo izpolnjene vprašalnike?“

Raziskovalni podatki so

PUBLICATIONS AND DATA

... **'digitalno berljivi zapisi o dejstvih**, ki predstavljajo osnovno podlago za znanstveno raziskovanje in ki v okviru znanstvene skupnosti veljajo kot ustrezno sredstvo za preverjanje veljavnosti raziskovalnih spoznanj'.

(Nacionalna strategija odprtega dostopa do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov v Sloveniji 2015-2020)

Kaj so raziskovalni podatki

- ✓ numerični podatki, meritve,
- ✓ rezultati numeričnih modelov,
- ✓ ekonomski modeli,
- ✓ anketni podatki,
- ✓ intervjuji,
- ✓ dnevniški zapisi,
- ✓ delovna poročila,
- ✓ slike,
- ✓ grafi,
- ✓ risbe,
- ✓ besede (besedilni korpus),
- ✓ pisna gradiva,
- ✓ statistični letopisi,
- ✓ popisi prebivalstva,
- ✓ bibliografske podatkovne zbirke,
- ✓ zvočni zapisi,
- ✓ video,
- ✓ programska oprema,
- ✓ strojna oprema,
- ✓ aplikacije,
- ✓ spektri,
- ✓ senzogrami,
- ✓ lidarski podatki,
- ✓ herbariji,
- ✓ zbirke živali,
- ✓ vzorci tkiv ...

Razlikujejo se po:

- nastanku (opazovanje, eksperiment..)
- načinu hrambe (PDF, excel...)
- po prikazu (besedilni, multimedijski...)
- glede na področje, instrument...

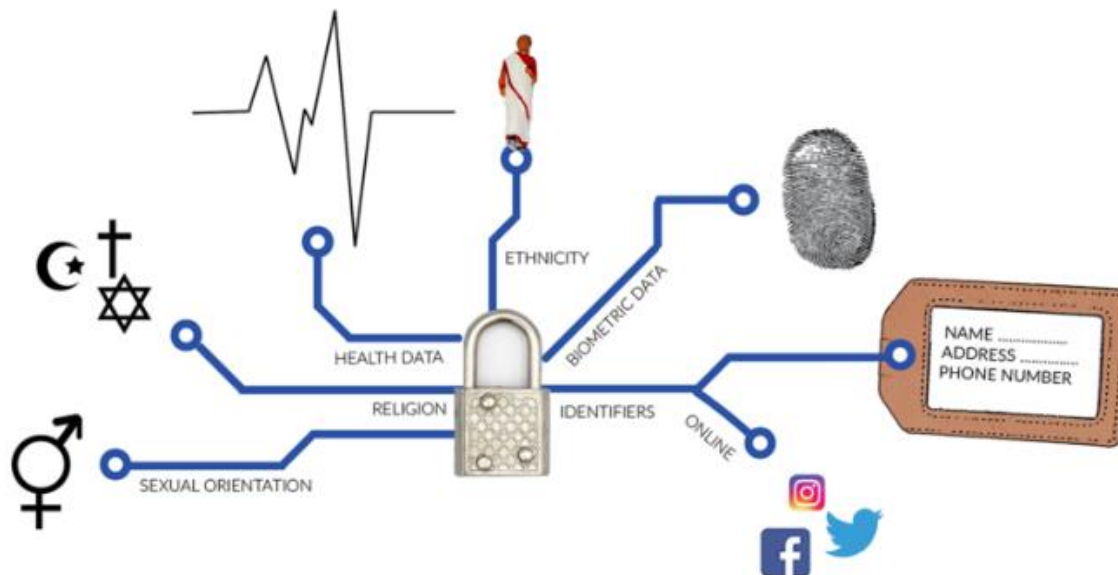
INFORMATION TYPES

Kaj so raziskovalni podatki v družboslovju in ...

	Primeri podatkov	Viri
Družboslovje	• Javnomnenjske raziskave • Ankete • Intervjuji • Množični mediji, družbeni mediji • Laboratorijski poskusi • Terenski poskusi • Zapiski o terenskem delu • Demografski zapisi • Popisi prebivalstva • Volilni zapisi • Ekonomski kazalniki	Ustvarjanje lastnih podatkov Pridobite podatke od drugih raziskovalcev Podatkovni repozitoriji Obstoječi zapisi
Umetnost in humanistika	• Časopisi • Fotografije, video gradivo • Pisma • dnevniki • Literatura: knjige, članki • Cerkevni zapisi • Sodni zapisi • Zemljevidi • Umetniški artefakti • zgodovinski artefakti	Knjižnice Arhivi Muzeji Javne/korporativne/vladne evidence Podatkovni repozitoriji

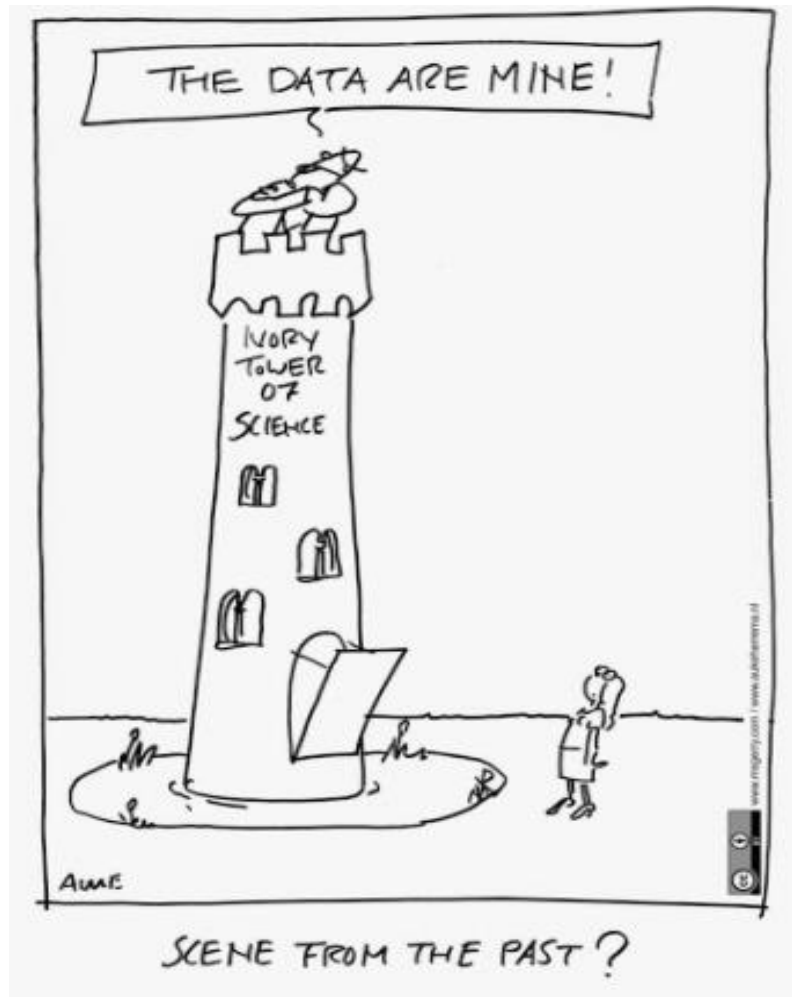
Kaj so odprti podatki

„**Odprti podatki** ([angleško](#) *open data*) so [podatki](#), ki so prosto dostopni ter vsakomur na uporabo in ponovno uporabo ter preračunavanje brez omejitev [avtorskih pravic](#) in kakršnih koli prepovedi kopiranja in objavljanja.“ (Wikipediija)

Načelo: „**odprt, kolikor je mogoče, zaprt, kolikor je nujno**“

Stari in znani pomisleki...

Zahteve financerjev

Osnovni

Strokovni

Analitični

[Sodna praksa](#)

Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID)

● Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. [186/21](#))

Naslov ang. "Scientific Research and Innovation Activities Act"

Datum sprejetja	18.11.2021	EVA	2017-3330-0062
Datum objave	30.11.2021	EPA	2004VIII
Datum začetka veljavnosti	15.12.2021	SOP	2021-01-3695
Datum začetka uporabe	01.01.2022		

Opozorilo: Besedilo osnovnega predpisa

ZAKON O ZNANSTVENORAZISKOVALNI IN INOVACIJSKI DEJAVNOSTI (ZZrID)

Zahteve financerjev

2. Odprta znanost ter odprti dostop do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov

40. člen (odprta znanost)

(1) Odprta znanost obsega predvsem odprt dostop do raziskovalnih rezultatov, vrednotenje kakovosti in vpliva znanstvenoraziskovalnega dela z uporabo odgovornih metrik ter povezovanje in vključevanje zainteresirane javnosti v raziskovalni proces. Podrobnejše zahteve za izvajanje znanstvenoraziskovalnega dela po načelih odprte znanosti določi vlada ob upoštevanju Znanstvenoraziskovalne in inovacijske strategije Slovenije ter priporočil evropskih raziskovalnih politik. Ukrepi odprte znanosti se opredelijo v akcijskem načrtu, ki ga sprejme vlada.

(2) Vrednotenje in ocenjevanje raziskovalcev, raziskovalnih organizacij, raziskovanih programov in projektov mora spodbujati odprto znanost.

(3) Za sofinanciranje izvajanja ukrepov odprte znanosti lahko ministrstvo, pristojno za znanost, ali ARRS sklepa z izvajalci znanstvenoraziskovalne dejavnosti neposredne pogodbe o sofinanciranju.

41. člen (odprti dostop do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov)

(1) V okviru raziskav, sofinanciranih z javnimi viri najmanj v višini 50 %, mora financer zahtevati, izvajalec znanstvenoraziskovalne dejavnosti pa zagotoviti odprt dostop do vseh recenziranih znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov ter drugih rezultatov raziskav. Izvajalec znanstvenoraziskovalne dejavnosti oziroma raziskovalci morajo to obveznost upoštevati tudi pri individualnem upravljanju s pravicami intelektualne lastnine, tako, da si pridržijo ustrezen obseg pravic, potreben za izpolnjevanje obveznosti iz tega odstavka.

(2) Rezultati raziskav, sofinancirani iz javnih virov, morajo biti odprti in dostopni ob upoštevanju omejitev, ki jih nalagajo varstvo intelektualne lastnine, varstvo osebnih podatkov, varnost oseb ali države. Odprti raziskovalni podatki morajo biti objavljeni ali drugače dostopni na način, ki omogoča njihovo najdljivost, dostopnost, interoperabilnost ter vnovično uporabo.

(3) Osební podatki iz vsebine raziskav, sofinanciranih z javnimi viri, se lahko naknadno obdelujejo za raziskovalne namene, primerljive začetnim raziskovalnim namenom, ali druge raziskovalne namene v skladu z veljavnimi predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov. Če so bili osebni podatki v raziskavi obdelani na podlagi privolitve posameznika, na katerega se nanašajo, se lahko nadalje obdelujejo le, če privolitev vsebuje tudi naknadno obdelavo ali pa to dovoljuje nova privolitev. Pridobljene privolitve mora izvajalec znanstvenoraziskovalne dejavnosti hraniti deset let in so zaradi preverjanja zakonitosti obdelave osebnih podatkov na voljo posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, in izvajalcu znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Privolitev ni potrebna, kadar gre za obdelavo osebnih podatkov na podlagi zakona, ki ureja varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhive.

(4) Javna raziskovalna organizacija ali drug pristojen javni zavod lahko kot upravljavec teh podatkov za izvajanje določb prvega, drugega oziroma tretjega odstavka tega člena vzpostavi področna podatkovna središča za raziskovalne podatke v skladu z veljavnimi predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov. Upravljavec podatkov mora zagotoviti, da do vsebine podatkov iz podatkovnega področnega središča dostopajo le osebe, ki so upravičene izvajati raziskovanje v skladu s prejšnjim odstavkom.

(5) Podrobnejše zahteve glede priprave znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov iz prvega in drugega odstavka tega člena ter roke za zagotovitev odprtega dostopa določi vlada, ob upoštevanju določil iz tretjega odstavka tega člena.

Občansko raziskovanje

I. SPLOŠNE DOLOČBE

2. člen (načela)

(6) Znanstvenoraziskovalna dejavnost temelji na načelih odprte znanosti, kar vključuje zlasti odprt dostop (po načelu odprt, kolikor je mogoče, zaprt, kolikor je nujno) do vseh raziskovalnih rezultatov, ki morajo biti najdljivi, dostopni, interoperabilni in vnovič uporabni, pa tudi uporabo odgovornih metrik za ocenjevanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti ter **vključevanje skupnosti in občanske znanosti**.

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7733#>

Kje lahko iščemo priložnosti za sodelovanje?

Vključevanje javnosti v raziskovanje

Primer

Univerza v Warwicku, Velika Britanija, je leta 2021 ustanovila pan-univerzitetno vozlišče za **vključevanja javnosti v delo univerze**:

- ✓ raziskovalci skupaj z ljudmi ugotovijo in določijo teme raziskovanja glede na potrebe na nekem konkretnem področju
- ✓ ljudje se vključijo v zasnovo raziskave, sodelujejo pri oblikovanju merskega orodja (npr. vprašalnika),
- ✓ pomagajo zbirati podatke na terenu,
- ✓ so v pomoč pri pripravi zbranih podatkov (npr. digitalizacija podatkov – prepis zvočnih intervjujev, vnos v tabele itd.),
- ✓ pomagajo lahko pri analizi podatkov in
- ✓ in tudi pri objavi spoznanj.

[Warwick Institute of Engagement](https://warwick.ac.uk/wie/aboutwie/): poslanstvo inštituta je naučiti zaposlene na univerzi, kako pri raziskovanju sodelovati z ljudmi izven univerze.

Priložnosti za sodelovanje – EU projekti

eu-citizen.science

Welcome to the platform for sharing citizen science projects, resources, tools, training and much more

what can you find here?

240 projects

that are engaging the public in research via citizen science activities

197 resources

useful for planning and running citizen science projects

63 training resources

about the practice of citizen science

218 organisations

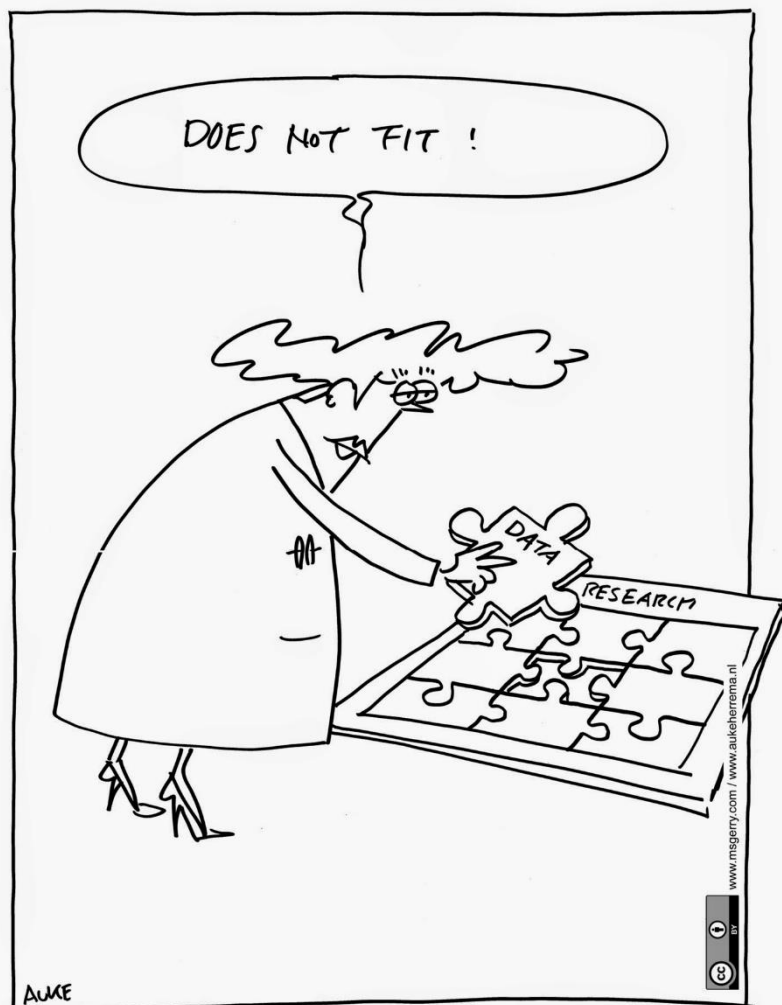
involved in citizen science projects and research

<https://eu-citizen.science/>

Kje vidimo priložnosti sodelovanja?

Uporaba podatkov iz ADP

REUSABLE DATA

Delo s podatki iz ADP:

Iskanje, povezovanje in urejanje ter prikazovanje podatkov iz ADP, je lahko v pomoč pri iskanju odgovorov na konkretne potrebe in izzive v danem okolju

Kje vidimo priložnosti sodelovanja?

Preprečiti izgubo podatkov

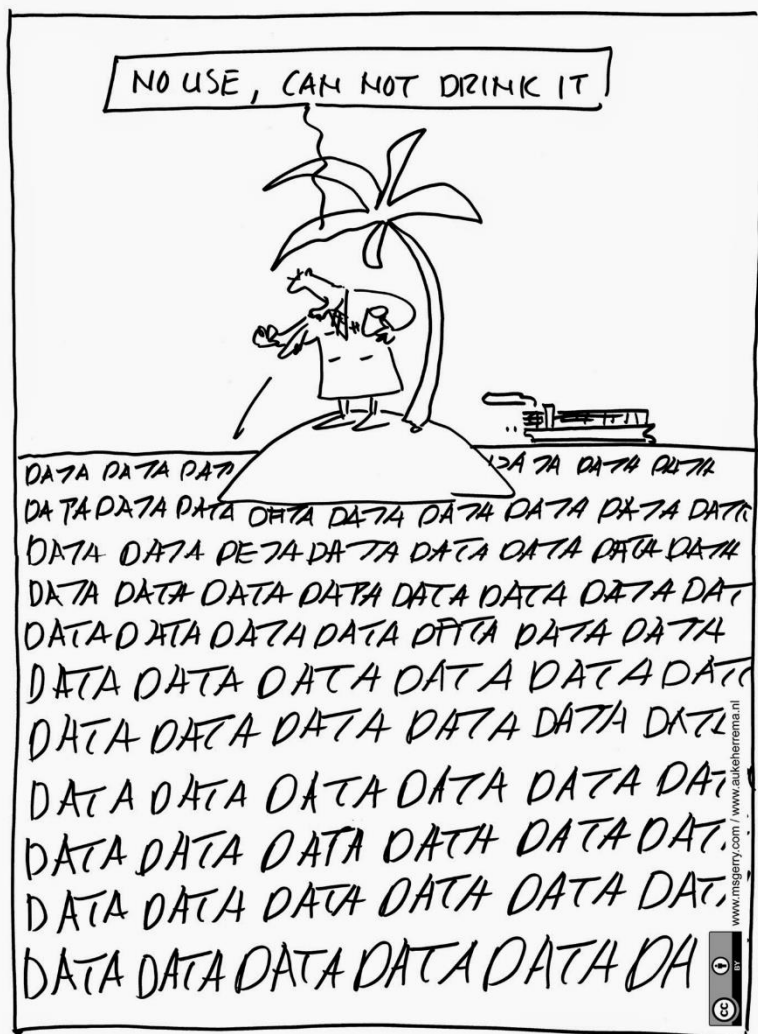

Priprava podatkov za ADP:

Občine, številna društva in angažirani posamezniki zbirajo podatke, ki lahko pomembno prispevajo k razumevanju relevantnih družbenih vprašanj – evidentiranje raziskav, pomoč pri pripravi podatkov za arhiviranje in objavo

Kje vidimo priložnosti sodelovanja?

Oceani podatkov

DATA OCEAN

Sodelovanje pri oblikovanju tematskih zbirk podatkov:

trenutno gradimo zbirke o družbenih vidikih covida-19, o etničnih in migracijskih študijah ter okoljsko zbirko podatkov. Glede na potrebe bi skupaj opredelili relevantno temo in pozvali deležnike k sodelovanju.

Vprašanja

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za družbene vede
Arhiv družboslovnih podatkov
Kardeljeva ploščad 5
1000 Ljubljana

www.adp.fdv.uni-lj.si

arhiv.podatkov@fdv.uni-lj.si

[Arhiv.Druzboslovnih.Podatkov](https://www.facebook.com/Arhiv.Druzboslovnih.Podatkov)

[@ArhivPodatkov](https://twitter.com/ArhivPodatkov)

